

Завод за заштиту споменика културе Краљево

Установа културе од националног значаја

СТРАТЕШКИ ПЛАН

ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ КРАЉЕВО

2015. – 2019.

Краљево, јун 2015.

тел. 036 331 866, тел/факс 036 321 025, e-mail: zzzskv@gmail.com, Цара Лазара 24, 36000 Краљево

САДРЖАЈ

1. Увод	3
2. Мисија	4
3. Визија	4
4. Вредности	4
5. Анализа стања	6
6. Стратешки циљеви	8

1. УВОД

Циљ израде стратешког развојног плана је дефинисање јасне визије и мисије у циљу ефикасног и делотворног планирања рада, а тиме и постизања квалитетнијих резултата у заштити, очувању и унапређењу културне баштине и њеног коришћења на одржив начин. У процес израде овог документа укључени су сви чланови колектива, јер се

париципативним приступом тешкоће у спровођењу своде на најмању меру.

Завод за заштиту споменика културе Краљево основан је 1965. године одлуком Скупштине Среза Краљево (бр. Решења 02-19456/1-64 од 05. фебруара 1965. године). Основну делатност Завод обавља на територији 25 општина, односно четири округа (рашком, расинском, моравичком и златиборском).

У оквиру основне делатности заштите културних добара Завод предузима следеће послове:

- истраживање и евидентирање добара која уживају претходну заштиту;
- предлагање и утврђивање културних добара;
- вођење регистра и документације о културним добрима;²
- пружање стручне помоћи на чувању и одржавању културних добара сопственицима и корисницима тих добара;
- старање о коришћењу културних добара у сврхе одређене Законом о културним добрима;
- предлагање и праћење спровођења мера заштите културних добара;
- спровођење мера техничке и физичке заштите културних добара;
- издавање публикација о културним добрима и о резултатима рада на њиховој заштити;
- излагање културних добара, организовање предавања и других пригодних облика културно-образовне делатности;
- проучавање непокретних културних добара и израда студија, елабората и пројеката с одговарајућом документацијом ради најцелисходније заштите и коришћења одређеног непокретног културног добра;
- учествовање у поступку припремања просторних и урбанистичких планова путем достављања расположивих података и услова заштите непокретних културних добара и учествовање у разматрању предлога просторних и урбанистичких планова;
- објављивање грађе о предузетим радовима на непокретним културним добрима;
- израђивање пројеката за извођење радова на непокретним културним добрима и извођење тих радова у складу са законом;
- остваривање увида у спровођење мера заштите и коришћења непокретних културних добара.

На наведеној територији на којој краљевачки Завод има ингеренције утврђено је 311 непокретних културних добара, од којих је 183 утврђено, 95 категорисано од великог а 33 од изузетног значаја. Поред утврђених, постоји и велики број евидентираних и добара под претходном заштитом.

2. МИСИЈА- жељено стање у будућности

Служба за заштиту споменика културе има кључну улогу у очувању непокретне културне баштине. Завод за заштиту споменика културе Краљево – установа културе од националног значаја, у наредном периоду ће улагати напоре за повећање делотворности, ефикасности и доступности индивидуалним и институционалним иницијативама, као и способности прилагођавања новим могућностима финансирања, ангажованости у успостављању и примени транспарентних стандарда, и успешности у припреми и кандидовању пројекта за међународне и домаће изворе финансирања. Осим тога, у плану су и јачање партнерства (учешћа јавности) и информисање јавности, о важности културне баштине као развојног ресурса и могућностима њеног економског коришћења у складу са начелима и праксом одрживог развоја. При том ће нарочита пажња бити посвећена укључивању интердисциплинарних стручних и научних приступа у вредновању и заштити културних добара, уз неопходно усавршавање рада постојећих и будућих стручњака за ту делатност.

3. ВИЗИЈА – главни разлог постојања и деловања

Визија Завода за заштиту споменика културе Краљево јесте остваривање темељних задатака који су дефинисани у оснивачким актима Завода као установе културе, учествовање у очувању, уређењу и презентовању културних добара, па тиме и омогућавање њиховог укључивања у привредне потенцијале наше земље, постизање највиших стандарда струке уз укључење у систем научних и образовних институција, унапређивање стања коришћењем европских потенцијала.

4. ВРЕДНОСТИ – основна начела усмерена на услуге, квалитет, људе и норме

Највећа вредност Завода су људски потенцијали, акумулирана знања и вештине за извођење високо специјализованих радова на културној баштини. С обзиром на карактер конзерваторско-рестаураторских радова (интердисциплинарност, комбинација научне и уметничке компоненте, прецизност, осетљивост) на споменицима најразличитијих материјала, техника и историјских раздобља изузетно је важан континуитет у акумулацији знања и вештина која се стичу праксом у којој учествују тимови стручњака различитих профиле.

Имјући у виду значај начела документарности и континуитета у раду, изузетну вредност представља документација о непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту, као и о радовима на њима од оснивања до данас.

Вредносни систем који је Завод поставио заснива се на комбинацији општих принципа заштите и обнове културног наслеђа, преузетих из успешне заводске праксе, и нових који су у склопу глобалног размишљања издевинисани у последњој деценији прошлог века (када је наша земља била потпуно изолована од спољног света), као и потврђене професионалне етике. У складу са тим редефинисана је политика установе – избор приоритета, однос према заинтересованим странама и начин постављања циљева.

Полазећи од савремених (европских) парадигми струке, главне вредности заводског деловања су: интегративно сагледавање наслеђа, партиципативност, доступност, интердисциплинарност...

Искуство је показало да третирање непокретних културних добара као музејских предмета води до њиховог неизбежног нестајања и свођења на "острва културе", па га је зато неопходно интегрисати у савремени живот посматрати у интегративном контексту и других садржаја баштине и заједно са његовим непосредним и ширим природним окружењем, амбијентом, атмосфером.

Подстицањем трансдисциплинарности Завод ће тежити укрштању различитих дисциплина и на тај начин допринети превазилажењу ограничења појединачних, ускостручних приступа, стварајући широку платформу за истраживања, интерпретације и дијалог стручњака и других заинтересованих актера.

5. АНАЛИЗА СТАЊА

Непокретна културна добра изложена су трајним утицајима и притисцима модернизације, те су због своје материјалне структуре посебно осетљива и склона пропадању. Многи чиниоци као што су ратна разарања, небрига и неодржавање, недовољна финансијска средства, нерешени имовинско-правни односи, непоштовање законских прописа и непримењивање санкција, недовољна свест о вредности баштине, општа друштвена деградација, неодговарајући грађевински захвати који не уважавају конзерваторске услове и често се изводе без стручно верификоване конзерваторске и техничке документације... довели су до бројних девастација културних добара, па и до уништења једног броја.

Стање очуваности културне баштине, степен и врсте угрожености и оштећености културних добара на територији краљевачког Завода у ранијем периоду требало би да буду подстицај за развој Завода повећањем његових кадровских и материјалних потенцијала.

Унапређење и развој конзерваторско-рестаураторске делатности у Заводу треба нарочито подстицати кроз системска конзерваторска истраживања применом стручних и научних метода, израду стручне документације, проучавање и развијање стандарда, методологије, технике и технологије у конзерваторско-рестаураторској делатности, интердисциплинарном и мултидисциплинарном сарадњом истраживача и институција, као и квалитетном едукацијом кадрова који ће бити носиоци развоја **делатности**.

Служба заштите је у свом раду суочена са великим бројем проблема. Њихова идентификација представља полазиште за дефинисање стратешких циљева Завода у наредном периоду.

Проблеми :

- недовољни стручни капацитети за израду конзерваторских студија и подлога за грађевинску санацију историјских грађевина, обнову урбаних и сеоских целина, и израду програма економског коришћења
- недовољно разрађена методологија и поступци за израду конзерваторске и техничке документације за обнову што је узрок преспоре и неодговарајуће обнове, којом се споменичка својства умањују
- непостојање критеријума за поступке валоризације културних добара националног, регионалног и локалног значаја
- неуједначени стандарди конзерваторско-рестаураторских поступака и документовања приликом рада на културним добрима
- недовољна системска информатизација и актуелизовано праћење података о градитељској баштини, нарочито у инвентаризацији: изради архитектонске документације (снимци постојећег стања историјских грађевина у урбаним и сеоским целинама), статистици као и аналитичкој обради података што утиче на целовитост слике о културном добру, а посредно и на могућност његовог коришћења; непотпуна инвентаризација, односно регистрација културне баштине отежава планирање и унутар конзерваторско-рестаураторске делатности
- непостојање стимулативних мера за улагање у обнову градитељске баштине (порезна политика, субвенције, олакшице) утиче на недостатак мотивације за улагање у културна добра приватних власника којима се због више цене обнова економски не исплати
- недовољно дефинисана начела управљања културном баштином због чега нема

њиховог системског одржавања и коришћења (нпр. За развој културног и осталих селективних облика туризма)

- недовољно улагање у развој конзерваторско-рестаураторске делатности, нарочито у образовање и стручно и научно усавршавање, што понекад имаза последицу нестручно обављање послова
- недовољно улагање у превентивну конзервацију културних добара, њихово редовно одржавање и очување након обављених радова, чиме се угрожава и умањује потенцијални ресурс
- недовољна искоришћеност и дистрибуција као и неодговарајућа презентација постојећих база писане и фотографске документације у промовисању и коришћењу културне баштине
- недовољна финансијска средства за развој дигиталних база података и недовољно улагање у техничку опремљеност
- непостојање јединствене и усклађене правне регулативе конзерваторско-рестаураторске делатности
- непостојање системске промоције важности и вредности културних добара као и могућности њиховог укључења у економске токове средине у којој се налазе
- непостојање базе података (археолошке топографије) о археолошким локалитетима за целу територију на којој је надлежан краљевачки завод
- неодговарајућа инфраструктурна опремљеност археолошких локалитета
- несрћени имовинско-правни односи везани за некретнине као препрека системском планирању намене локалитета
- различити интереси власника поједињих делова истог локалитета често су у сукобу са планираном наменом локалитета
- недефинисани образовни профил и вештине потребне за економско коришћење археолошке баштине
- низак ниво свести грађана, локалне самоуправе, као и образовних установа о вредности археолошке баштине као носиоца идентитета, препознатљивости, осећаја припадности и потенцијала за одрживо коришћење
- недостатак ИЦТ опреме, која служи за примарну дијагностику физичког стања и узрока пропадања археолошких добара. Нужност ангажовања спољних сарадника знатно поскупљује доношење културних добара у стање погодно за економско коришћење

6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Општи циљ 1

ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА УСТАНОВЕ

Завод за заштиту споменика културе Краљево је установа културе од националног значаја која своју делатност врши на територији Златиборског, Моравичког, Расинског и Рашког округа, односно на територији градова и општина: Александровац, Ариље, Бајина Башта, Брус, Варварин, Врњачка Бања, Горњи Милановац, Ивањица, Косјерић, Краљево, Крушевац, Лучани, Нова Варош, Нови Пазар, Прибој, Пожега, Пријепоље, Рашка, Сјеница, Ужице, Трстеник, Ђићевац, Чајетина и Чачак, у складу са Законом о културним добрима и другим прописима из ове области. На овој територији се налази велики број утврђених културних добара, евидентираних и добара која уживају претходну заштиту.

Имајући у виду сложеност и обим посла који обављају запослени у Заводу дефинисани су посебни циљеви који доприносе остварењу овог општег циља.

Посебни циљеви:

1. Проширење радног простора адаптацијом таванског простора зграде Завода

Садашњи радни простор смештен у Швапчића кући у Краљеву и објекту који је Завод изградио деведесетих година, величином и опремљеношћу делимично задовољава потребе Завода. Проширење радног простора ја потребно за остварење добре и рационалне организације рада Завода. Адаптација таванског простора је технички могућа с обзиром да је Пројектом конструктивне санације и сеизмичког обезбеђења Швапчића куће у Краљеву обезбеђена одговарајућа носивост и употребљивост носеће конструкције пода.

Потребно је у у 2016. години урадити пројектну документацију на основу услова Републичког завода за заштиту споменика културе како би у 2017. години било могуће радити на обезбеђивању средстава за реализацију.

2. Побољшање техничке опремљености Завода

Примена нових технологија неминовна је и нужна и у области заштите и очувања културне баштине, а нарочито у домену прикупљања, обраде и чувања документације о културним добрима. Побољшање техничке опремљености је један од приоритета и огледа се пре свега у набавци неопходне рачунарске опреме и одговарајућих програмских пакета који се користе у управљању документацијом и библиотеком.

У циљу дигитализације документације Завода за заштиту споменика културе Краљево потребно је извршити набавку сервера, неопходне компјутерске опреме, скенера и извршити умрежавање свих корисника у оквиру Завода.

3. Развијање капацитета запослених

Запослени су највећа снага Завода и управо зато је веома важно посветити посебну пажњу њиховом сталном образовању, информисању и техничко-технолошком оснапособљавању. Посебан нагласак треба ставити на усавршавања за поједина

специјалистичка подручја, као и праћење методолошких и технолошких иновација, али и на побољшању комуникације и развоју тимског рада. Едукација ће се реализовати путем стручних семинара, предавања и радионица у којима учествују и међународни стручњаци. Још једна, врло битна ставка, која се односи на развијање пословних капацитета запослених, јесте њихова сарадња са установама и институцијама из области културе, науке и образовања, како у земљи, тако и у иностранству.

4. Побољшање организације и повећање броја запослених

Да би стратешки план могао да буде адекватно спроведен, неопходно је обезбедити измену Статута у делу нових организационих јединица, а потом донети Правилник о систематизацији радних места.

Правилником о систематизацији радних места, било би одговорено на нове изазове Завода постављањем нове организационе структуре и предвиђањем већег броја запослених.

У Одељењу за истраживање, заштиту и документацију културних добара предвиђено је формирање посебног Одсека за документацију који би обављао следеће послове:

- вођење Регистра културних добара у складу са Законом,
- вођење евиденције добара под претходном заштитом,
- чување и систематизовање документације о културним добрима и добрима под претходном заштитом коју чине: збирка досијеа културних добара, досијеи конзерваторских услова, документација о праћењу и извођењу радова на културним добрима и добрима под претходном заштитом, документација о археолошким истраживањима, фототека, планотека, хемеротека и архивска грађа,
- снимање и обрада фотографског и видео материјала о културним добрима и добрима под претходном заштитом,
- дигитализација документације о културним добрима и добрима под претходном заштитом,
- унос и ажурирање компјутерских база података и формирање информационог система документације о културним добрима и добрима под претходном заштитом,
- набављање стручних и научних публикација и израда каталога,
- обрада публикација и израда библиографија,
- и друге одговарајуће послове.

Општи циљ 2

УВОЂЕЊЕ ЕВРОПСКИХ СТАНДАРДА У ПРИКУПЉАЊУ, ВОЋЕЊУ И ЧУВАЊУ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Током 50 година рада Завода за заштиту споменика културе Краљево настала је импозантна документација о културним добрима и радовима извођеним на њима коју је у континуитету прикупљао и обрађивао велики број стручњака. Ова драгоценна документација проистекла из педесетогодишњег искуства и савесног и брижљивог рада стручњака различитих профиле представља вредност коју треба очувати. Сви послови у вези са заштитом, од истраживања, евидентирања, валоризације, преко израде конзерваторско-рестауратских пројеката, утврђивања услова за израду урбанистичких планова и утврђивању услова за предузимање мера техничке заштите, до праћења извођења радова на техничкој заштити и спровођењу мера правне заштите и сл. имају полазиште у документацији. Због тога она мора да буде квалитетна у погледу садржаја, читљивости и доследности, а и на одговарајући начин организована. Како културно наслеђе представља саставни део савременог начина живота, те у складу са тим трпи константне промене, неопходно је да се постојећа документација допуни фотоматеријалом данашњег стања објекта, као и ажураним имовинско-правним подацима.

Посебни циљеви:

- 1. Развијање и унапређивање постојеће властите базе утврђених, евидентираних и добара која уживају претходну заштиту, уз непрестано ажурирање података, и уз задовољавање архивских стандарда и норми физичке и дигиталне грађе .**

Садашње стање архивске грађе у Заводу је такво да је коришћење, ове неспорно квалитетне и обимне документације, непотпуно и отежано чак и самим стручњацима запосленим у Заводу. Пре свега, документациону грађу је потребно, уз синхронизован рад запослених, систематизовати, разврстати и обрадити (средити). Почетком 2015. године започете су активности на пословима сређивања архивске грађе и увођења архивске књиге као инвентарног пописа архивске грађе и регистратурског материјала, као и на спровођењу осталих мера наложених Записником о стручном надзору над архивском грађом и регистратурским материјалом насталим радом Завода. Због препознатог значаја комплетности, срећености и адекватног чувања документације у наредној години планира се завршетак обављања овог обимног и сложеног посла.

2. Дигитализација документације и библиотечког фонда

Овим поступком се документација штити и чува, а истовремено се обезбеђује њено квалитетније коришћење и манипулисање. Под претпоставком да ће Завод успети да обезбеди средства за која је аплицирао код више извора финансирања, у 2016. години планиран је почетак процеса дигитализације. Неопходан услов за започињање овог процеса је набавка сервера и остале рачунарске опреме, умрежавање рачунара, набавка опреме за дигитализацију, набавка и инсталирање адекватне апликације за управљање документацијом, набавка стручне литературе. Рад на самој дигитализацији документације подразумева обраду фонда опште и техничке документације, фотонегатива и фотодокументације, писане грађе, скенирање техничке документације великог формата. За ефикасно спровођење дигитализације потребно је омогућити обуку запослених и упознавање са сличним

искуствима релевантних државних институција.

3. Успостављање система и стандарда евиденције и инвентаризације културних добара уз континуирано истраживање, документовање, вредновање и праћење стања културних добара.

Основна сврха инвентара културних добара је осигуравање базе знања неопходне за рад на одржавању и заштити културне баштине, за израду просторних и урбанистичких планова, као и за научна истраживања културно-историјског и уметничког наслеђа. Подаци похрањени у инвентару могу бити корисни и музејима, библиотекама, архивима, образовним установама и многим другим потенцијалним субјектима са подручја културе и културне баштине. Бројне су предности вођења инвентара у облику електронских база података, које путем интернета убрзано постају доступне широком кругу заинтересованих корисника.

Усклађивањем система инвентаризације са европским стандардима (препорукама и смерницама Савета Европе), како у смислу садржаја и структуре података, тако и у смислу техничке платформе на којој се систем развија остварују се предуслови за брзу и лаку размену података и будућу сарадњу са сродним установама, националним и међународним.

4. Осигуравање брзе и ефикасне претраге и доступности архивираних података заинтересованим институцијама и појединцима уз пуно поштовање ауторских права.

Ефикасан систем регистрације и информатизације културне баштине је важан предуслов за њену заштиту, очување и коришћење. Информације доступне стручњацима, јавности и инвеститорима треба да осигурају брзо, ефикасно и квалитетно планирање и одређивање приоритета у финансирању заштите и очувања уз истовремено утврђивање услова намене и могућности коришћења сваке поједине категорије културне баштине.

Доступност података о културним добрима осим што задовољава потребу јавности у погледу информација везаних за споменике културе, утиче и на привлачење потенцијалних инвеститора у одрживи развој културне баштине.

У циљу дигитализације документације Завода за заштиту споменика културе Краљево потребно је извршити набавку сервера, неопходне компјутерске опреме, скенера и извршити умрежавање свих корисника у оквиру Завода. Затим извршити набавку апликације која ће омогућити формирање базе података од стране пројектног тима и омогућити управљање документацијом од стране тима а касније и свих корисника у редовним активностима Завода све у циљу формирања и одржавања интерне Заводске базе података. Извршити скенирање целокупног документационог материјала у оквиру Завода са набавком услуга скенирања великих формата и извршити аплицирање у базу. Пиликом имплементације апликације извршити обуку запослених. У току пројекта реализације чланови пројектног тима успоставиће сарадњу са различитим инситуцијама у циљу унапређења сарадње и уједно, на крају реализације презентовати резултате рада.

5. Оријентација ка увођењу нових технологија

- Употреба ГИС-а у систему евиденције и инвентаризације добара

Посебан значај треба приписати стварању и формирању ГИС база просторних података које у првом реду користе специјалисти, научници и државни службеници, а у ширем смислу служи за презентацију података од јавног значаја. Оно што ГИС издваја од осталих програма је могућност креирања базе података и извођење просторних анализа коришћењем

математичких прорачуна на информацијама из базе. На жалост, установе заштите непокретног наслеђа у Србији, а и у окружењу, до данас нису организовано примениле ову препоруку тако да још увек не постоји оформљена, јединствена база која би пратила потребе заштите локалитета и налазишта и испуњавала стандарде по препоруци Савета Европе. Последица оваквог приступа прикупљања и складиштења података, употреба картографске информације и даљинске детекције у многоме повећава ниво прецизности података који се користи у археолошким истраживањима или стратегији заштите наслеђа. Формирање дигиталне SQL базе података омогућава олакшано трајно чување, ажурирање, претраживање, анализирање и размену информација, као и увид у мониторинг добара услед њихове угрожености различитим факторима или формирање дугорочних стратегија заштите и уклапање добара у урбанистичке стандарде.

- Увођење недеструктивних метода детекције (геофизика и аерофотографија) као стандард при истраживачким радовима због ефикаснијег и јефтинијег спровођења стратегија заштите археолошког наслеђа

Увођење недеструктивних метода је у складу са *Европском конвенцијом о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) са образложењем* која је донета на Малти 1992. Године и која у чл. 3 сугерише да се *недеструктивне методе истраживања користе кад год је то могуће*. Поменута конвенција усаглашена је и са *Повељом о заштити и управљању археолошким наслеђем* или *Повељом ICOMOS-а* донетом од стране Међународног савета за споменике и локалитете у којој се наводи да се *археолошка сазнања углавном заснивају на истраживању археолошког наслеђа* и да су ископавања последње средство за којим се посеже у потрази за таквим информацијама те када год је то могуће треба поsegнути за недеструктивним методама.

Општи циљ 3

12

ДОПРИНОС УНАПРЕЂЕЊУ ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ

Завод ће у наредном периоду нарочиту пажњу посветити побољшању холистичког приступа заштити културног наслеђа. Нови концепт заштите и обнове историјских амбијената и унапређење савремене изградње у њима, као један од првих, неопходних преду услова подразумева, не само формално, већ и суштинско прихватање идеја и препорука које су садржане у међународним документима и повељама везаним за очување културне баштине, одрживи развој и интегративну заштиту градитељског наслеђа.

Европска повеља о архитектонском наслеђу коју је усвојио Савет Европе 1975. године препоручује "интегративну конзервацију" као начин ефикасније и целисходније заштите наслеђа, која повезује и "мири" конзерваторске захтеве и циљеве урбанистичког планирања узимајући у обзир вредности и интересе постојећег историјског градитељског наслеђа, једнако као и друге факторе у процесу планирања. Данас концепт интегративне заштите подразумева да се урбанистичко планирање и заштита градитељског наслеђа не посматрају као неповезани процеси, са различитим циљевима, већ да се интегришу, и да основни циљ урбане обнове буде како да се најповољније користе постојећи грађевински фонд и урбане структуре за садашње и будуће потребе. Интегративни приступ обнови историјских урбаних целина подразумева да се деловање у њима посматра као целовит захват који ће њиховим житељима донети просперитетнију егзистенцију, у складу са савременим стандардима и квалитетима живота.

Многи теоретичари архитектуре сматрају да је историјска архитектура носилац идентитета савременог града и да гради специфичну меморију места. "Старо се вреднује не толико ради њега самога, колико као ознака континуитета међу генерацијама и као спој са прошлочијом." Сврха урбане обнове не огледа се у презервацији прошлости, већ у успостављању одређеног континуитета са њом.

Данас се историјска језгра готово свих 25 општина на територији краљевачког Завода налазе у лошем стању, с оронулим физичким структурама, неодржаваним слободним просторима и неадекватном инфраструктуром. Ипак, у њима су у значајној мери сачувани трагови прошлости, традиционалних функција, обликовних квалитета и духовних вредности. Ови квалитети представљају добру основу на којој се може изградити друштвено, економски, социјално и културолошки пожељан одрживи развој савременог града.

Посебни циљеви:

- Подстицати интегралан приступ и сталну сарадњу стручњака у склопу програма одрживог коришћења и очувања са просторним планерима, архитектама, урбанистима, економистима, стручњацима из подручја туризма итд. Како би се постигла синергија потребна за правилно економско коришћење културне баштине.**
- Израда елабората заштите, уређења и обнове културног наслеђа за потребе**

израде просторних и урбанистичких планова уз поштовање принципа интегративне заштите и урбане обнове.

Предност за израду елабората, односно сепарата, у складу са Законом о планирању и изградњи (Сл.гласник РС, бр. 72/2009, 81/2009-испр., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014), имаће оне општине за које нису рађени до сада, као и оне општине за чија планска документа су рађени елаборати без дефинисаних услова. Приоритетни циљ израде елабората је дефинисање смерница за заштиту и унапређење градитељске и културне баштине, њено прилагођавање потребама савременог живота уз пуно уважавање њене суштине, структуре и историје – очување карактера града, традиције, идентитета, културно-историјског и природног амбијента и њихово интегрисање у савремене токове живота.

Полазећи од става да историјским просторима није довољно само сачувати грађевине, већ треба омогућити да се ти простори развијају, у сепаратима је потребно идентификовати лимит промена, односно постићи усаглашавање конзерваторских захтева и циљева урбанистичког планирања. Историјски развој, значење, вредности и интересе постојећег ткива треба изједначити са другим факторима у планирању, како би се очувале битне карактеристике места.

3. Тежња успостављању уравнотежених односа између изворних облика градитељске баштине и савремених градитељских појава (уз строгу контролу и селективну примену нових материјала и конструкција) како би се очувала аутентичност амбијента потребна за привлачење тзв. културних туриста

Аутентичност амбијента се огледа у материјалним аспектима – концепција и форма, материјал и суштина коришћења и функције, традиција и техника, ситуација и положај, дух и израз, оригинално стање и историјско настајање, као и нематеријалним аспектима - елементи који изражавају њен историјски живот, допринос различитих друштвених, културних и уметничких периода и генерација, елемената који дају овој целини специфични карактер, као и очувању тог особеног духа места давањем нових интерпретација у савременом стваралаштву, првенствено кроз схватање његовог значења, а не кроз пукотине из прошлости.

4. Укључивање нових садржаја у складу са прихваћеном новом функцијом на дискретан начин који поштује споменичка својства културног добра - утврђивањем услова намене и могућности коришћења сваке поједине категорије културне баштине.

5. Усмеравање према економски самоодрживим наменама

6. Неприхватање пројеката који кроз рокове реализације, експлоатацију или друге облике рада деградирају или угрожавају споменичка својства

Општи циљ 4

УНАПРЕЂЕЊЕ ОПЕРАТИВНОГ ПОСЛОВАЊА

Несметано одвијање помоћних процеса основној делатности кроз извршење специјалозованих послова с подручја људских ресурса, финансија, рачуноводства, општих правних питања и административног пословања Завода омогућава остварење стратешких и оперативних циљева и доприноси стварању јединствене вредности Завода за заштиту споменика културе Краљево.

Управљачко и административно праћење основне делатности захтева трајно прилагођавање, развој и унапређивање пословних процеса и подизање стандарда квалитета помоћних служби како би могле да одговоре захтевима законске регулативе, пословног окружења и оптималног коришћења свих ресурса. Темељна претпоставка повећања ефикасности и смањења трошкова је оптимално дефинисање пословних процеса, осигуравање услова за његово несметано одвијање и стварање информатичког система који се неће посматрати искључиво као формални извештајни инструмент већ као механизам управљања пословним процесима.

Посебни циљеви

1. Стварање и успостављање информационог система за управљање документима, процесима и подацима

Циљ који желимо да постигнемо је стварање и успостављање информатичког система праћења пословања, извештавања и прогнозирања који ће за све нивое управљања осигурати правовремене, тачне и корисне информације. Успостављање информатичког система омогућава подршку захтевним пословним процесима, брз и сигуран увид у документа и послове, отклањање усих грла уз помоћ бројних анализа, могућност извођења целокупног пословања у електронском облику, знатно смањивање људских и системских грешака...

У настојању примене и побољшању ефикасности система планирамо предузимање следећих мера и праћење њихове реализације објективним показатељима и доказима:

- развијање свести о важности поштовања нормативних захтева кроз оспособљавање свих запослених
- верификацију ефикасности система и припадајућих процеса кроз редовне годишње прегледе на састанцима, уз чешће праћење трендова зависно од сложености процеса, кроз интерну комуникацију и спровођење интерног ревизорског надзора
- стварање обавезе запослених на сталном подизању и одржавању договореног нивоа квалитета, стручности и добре праксе рада

2. Увођење система финансијског управљања и контроле

3. Обезбеђивање лакшег коришћења и одговарајућег чувања документације општих послова

4. Завршетак спровођења плана интегритета

У наредном периоду се планира наставак и завршетак спровођења плана интегритета који је радна група Завода израдила у складу са Смерницама за израду и спровођење плана интегритета Агенције за борбу против корупције. Циљ спровођења плана интегритета је стварање институционалног механизма за спречавање и умањење ризика да се јавна овлашћења обављају супротно сврси због којих су установљена, да се побољша ефикасност и ефективност рада институције.

